

Sairaanhoidajayrittäjyys kotiin vietävissä sosi- aali- ja terveystalveissa

Lina Bärlund

2025 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitajayrittäjyys kotiin vietävissä sosiaali- ja terveyspalveluissa

Lina Bärlund
Sairaanhoitajakoulutus
Opinnäytetyö
Syyskuu, 2025

Lina Bärlund

Sairaanhoitajayrittäjyys kotiin vietävissä sosiaali- ja terveyspalveluissa

Vuosi

2025

Sivumäärä

31

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyttä kotiin vietävien palveluiden näkökulmasta. Tavoitteena oli suunnitella kotiin vietäviä palveluita sairaanhoitajan yritystoimintana. Opinnäytetyön tehtävänä oli laatia realistinen liiketoimintasuunnitelma omalle myöhemmin perustettavalle sosiaali- ja terveysalan yritykselle.

Opinnäytetyön tietoperustassa käsiteltiin yrityksen perustamista sosiaali- ja terveysalalle sekä yrittäjyyttä kotiin vietävissä palveluissa. Tietoperustana käytettiin kirjallisuutta sekä aiheeseen liittyviä luotettavia lähteitä ja aikaisempia tutkimuksia. Teoriaosuus antoi hyvän pohjan oman liiketoimintasuunnitelman laatimiseen. Hyvä liiketoimintasuunnitelma on jokaisen yritystoiminnan perusta ja se auttaa yrittäjää saamaan paremman kokonaiskuvan omasta liikeideasta ja yritystoiminnasta.

Opinnäytetyö toteutettiin kehittämistyönä, jonka tehtävänä oli laatia realistien liiketoimintasuunnitelma omalle sosiaali- ja terveysalan yritykselle. Liiketoimintasuunnitelman laatimiseen opiskelija sai apua yritysneuvonnasta. Liiketoimintasuunnitelman myötä opiskelija sai selkeämmän kuvan omasta yritysideoista sekä sen toimivuudesta ja kannattavuudesta. Yritys, jolle liiketoimintasuunnitelma laadittiin tuottaa kotiin vietäviä palveluja iäkkäille asiakkaille. Lääkäreiden palvelut ja ikääntyneiden lisääntyvä hoidontarve on ajankohtainen aihe ja kotiin vietäville hoivapalveluille on kasvava tarve. Laadukkaat ja yksilöllisesti tuotetut palvelut kiinnostavat kohderyhmää. Opinnäytetyön tuotoksena syntynyt liiketoimintasuunnitelma on salainen ja sitä ei julkaista Theseuksessa opinnäytetyöraportin liitteenä.

Opinnäytetyö prosessin aikana opiskelija sai paljon uutta tietoa yrityksen perustamisesta varten. Oman liiketoimintasuunnitelman laatimisen myötä on selkeämpi kokonaiskuva yritystoiminnasta kotiin vietävien palvelujen tuottajana.

Asiasanat: sairaanhoitaja sosiaali- ja terveysalan yrittäjänä, sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen, liiketoimintasuunnitelma

Lina Bärlund

Nurse entrepreneurship in homecare services in the social and health care sector

Year

2025

Pages

31

The purpose of this thesis was to describe entrepreneurship in the social and health care sector from the perspective of homecare services. The goal was to design homecare services as a business for a nurse. The task of the thesis was to prepare a realistic business plan for the author's own social and healthcare company that will be established later.

The theoretical part provided information about what it means to establish a company in the social and health care sector and furthermore entrepreneurship in homecare services. The theoretical part also discussed literature, reliable sources related to the topic, and previous studies. The theoretical part of the thesis provided a good basis for drawing up the business plan. A good business plan is the foundation of every business and it helps the entrepreneur to get a better overall picture of the business idea and the business.

The thesis was a developmental thesis and its purpose was to draw up a realistic business plan for the author's own social and health care company. The author received help from business counselling, while drawing up the business plan. The business plan gave the author a clearer picture of their own business idea, its functionality and profitability. The company for which the business plan was drawn up provides homecare service for elderly customers. Services for elderly and the increasing need for care for the elderly is a current topic and there is a growing need for homecare services. High-quality and individually produced services are of interest to the target group. The business plan created as a result of the thesis is confidential and will not be published in Theseus as an appendix to the thesis report.

During the thesis process, the author gained a lot of new information related to starting a business. Drawing up your own business plan gives you a clearer overall picture of your business activities as a provider of homecare services.

Keywords: entrepreneurship as a nurse in the social and health care sector, starting a healthcare company, business plan

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tehtävä	7
3	Sairaanhoidaja yrittäjänä kotihoidossa	7
3.1	Sairaanhoidajan ammattiosaaminen	7
3.2	Sairaanhoidajasta yrittäjäksi.....	8
3.3	Kotiin vietävät palvelut	9
4	Sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen	10
4.1	Yritystoiminnan perustaminen	10
4.2	Luvat ja lainsäädäntö.....	11
4.3	Palveluntuottaja palvelusetelillä ja oikeus kotitalousvähennykseen	12
4.4	Lääkehoitosuunnitelma ja potilasasiakirjat	12
4.5	Yritysmuodot.....	13
4.6	Vakuutukset, verotus ja kirjanpito	14
4.7	Liiketoimintasuunnitelma	16
5	Opinnäytetyön toteutus	17
5.1	Suunnittelu ja toteutus.....	17
5.2	Liiketoimintasuunnitelma omalle yritykselle.....	17
5.2.1	Liikeidea	18
5.2.2	Tuotteet ja palvelut.....	18
5.2.3	Asiakkaat	20
5.2.4	Toimintaympäristö	20
5.2.5	SWOT- analyysi.....	21
5.2.6	Markkinat	22
5.2.7	Kilpailijat	23
5.2.8	Riskien hallinta	23
5.2.9	Laskelmat.....	24
5.3	Arviointi	25
5.3.1	Itsearviointi liiketoiminnasta	25
5.3.2	Liiketoimintasuunnitelman arviointi	26
6	Pohdinta	27
	Lähteet.....	28

1 Johdanto

Sosiaali- ja terveystalvulujen tarve kasvaa koko ajan väestön ikääntymisen myötä. Yksityisiä palveluita tarvitaan julkisten palveluiden rinnalle, jotta tarpeeseen pystytään vastaamaan. Yksityisillä palveluyrityksillä on myös tärkeä rooli elinvoimaisuuden kannalta. Yksityisten sosiaali- ja terveystalvuluiden tuottajien määrä, on yhteensä noin 22 prosenttia koko sote-palvelualasta. Yksityiset palveluntuottajat saavat myydä palvelujaan hyvinvointialueille, kunnille tai asiakkaille suoraan. (Sosiaali- ja terveystalvulinisteriö 2023.)

Sote- palvelualan yksityinen sektori on työllistäjänä keskisuuri toimiala. Sote- palvelualan yrityksistä suurin osa on oikeudelliselta muodoltaan ammattiharjoittajia ja yrityksiä, jotka harjoittavat yritystoimintaa toiminimellä. Sote- palvelualan yrittäjistä noin 35 prosenttia on 55-64-vuotiaita, joten valtaosa heistä on siten eläköitymässä seuraavan 10 vuoden sisällä. Nuoria yrittäjiä on sen sijaan vähemmän mitä yrittäjissä keskimäärin, joten olisi erityisen tärkeää, että eläköityvät yrittäjät löytäisivät jatkajan yritystoiminnalleen. (TEM 2023:2.)

Sosiaali- ja terveystalvulinisteriö perustuu vahvasti sairaanhoitajien ammattiosaamiseen. Hoitotyötä tehdään yhä enemmän sairaaloiden ulkopuolella ja digitaalisia menetelmiä hyödynnetään nykyään enemmän. Näyttöön perustavan päätöksenteko, kehittämisosaaminen ja työskentely moniammatillisessa tiimissä on keskeisessä osassa sairaanhoitajan työssä. (Silén-Lipponen & Korhonen 2020.)

Opinnäytetyön aihe valikoitui opiskelijan oman mielenkiinnon pohjalta. Yrittäjyys on aina kiinnostanut ja sairaanhoitajatutkinnon myötä, yrityksen perustaminen sosiaali- ja terveystalvalle, olisi yksi mahdollinen uravaihtoehto. Opinnäytetyö antaa hyvän pohjan sosiaali- ja terveystalvan yrityksen perustamista ajatellen. Ajatus on, että oma yritys tarjoaa iäkkäille palvelua kotiin. Iäkkäiden palvelut ja ikääntyneiden lisääntyvä hoidontarve on ajankohtainen aihe. Iäkkäiden hoivapalveluille on kasvava tarve, joten yrityksen palveluille olisi varmasti kysyntää. Yrityksen perustamisen myötä työllistäisin itseni, ja tulevaisuudessa se avaisi myös uusia työpaikkoja muille sosiaali- ja terveystalvalle työskenteleville. Opinnäytetyö toteutetaan kehittämistyönä, ilman ulkopuolista toimeksiantajaa, koska kyseessä on oman yritysideoin kehittäminen. Tietoperustana käytetään kirjallisuutta sekä aiheeseen liittyviä luotettavia lähteitä ja aikaisempia tutkimuksia.

2 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tehtävä

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyttä kotiin vietävien palveluiden näkökulmasta. Tavoitteena on suunnitella kotiin vietäviä palveluita sairaanhoitajan yritystoimintana. Opinnäytetyön hyötynä on, että opiskelija vahvistaa omaa osaamista ja saa lisää tietotaitoa siitä, mitä yrityksen perustaminen sosiaali- ja terveysalalla käytännössä vaatii.

Opinnäytetyö tehdään kehittämistyönä, jonka tehtävä on laatia realistien liiketoimintasuunnitelma sosiaali- ja terveysalalla kotiin vietäviä palvelua tuottavalle yritykselle. Liiketoimintasuunnitelman avulla opiskelija saa selkeämmän kuvan omasta yritysideasta sekä sen toimivuudesta ja kannattavuudesta. Ajatus on, että liiketoimintasuunnitelmaa voidaan hyödyntää tulevaisuudessa, kun yrityksen perustaminen on ajankohtainen.

3 Sairaanhoitaja yrittäjänä kotihoidossa

3.1 Sairaanhoitajan ammattiosaaminen

Sairaanhoitajaksi opiskellaan ammattikorkeakoulussa ja opintojen laajuus on 210 op eli opinnot kestävät noin 3,5 vuotta. Sairaanhoitajakoulutus pohjautuu EU:n ammattipätevyysdirektiiviin ja Valvira laillistaa sekä merkitsee tutkinnon suorittaneet sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin. (Sairaanhoitajaliitto 2024.) EU direktiivin (2013/55/EU) mukaan yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan opintojen laajuus on 180op (Silén-Lipponen & Korhonen 2020).

Asiakkaan tai potilaan hoitotyössä noudatetaan näyttöön perustuvaa toimintaa. Näyttöön perustuva toiminta tarkoittaa, että kaikki päätökset, jotka koskevat potilaan hoitoa perustuvat parhaaseen ajantasaiseen tietoon. Sairaanhoitajan tutkinnon osaamisvaatimuksien tavoitteisiin kuuluu, että hän ymmärtää näyttöön perustuvan toiminnan käsitteen sekä sen merkityksen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sairaanhoitaja ymmärtää osuutensa näyttöön perustuvassa toiminnassa sekä sitoutuu siihen. Sairaanhoitaja pystyy tunnistamaan sekä tarkasti arvioimaan toimintaansa sekä toimintakäytänteitä. Sairaanhoitaja ymmärtää näyttöön perustuvien hoitosuosittelujen sekä yhtenäisten käytäntöjen tärkeyden potilaan hoidossa sekä osaa soveltaa niitä kliinisessä hoitotyössä. Sairaanhoitaja kykenee seurata, arvioida sekä dokumentoida yhtenäisiä menettelytapoja potilaan hoitoon liittyen. (Korhonen, Siltanen, Hahtela & Holopainen 2018.)

Potilaslähtöisessä hoidossa luodaan edellytykset hyvälle ja näyttöön perustuvalla turvallisella hoidolla. On tärkeä, että hoito perustuu kokonaisvaltaiseen näkemykseen potilaan tilanteesta ja hoito mukautetaan potilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan. Ikääntyminen tarkoittaa

lisääntyntä haavoittuvuutta suhteessa elämän rajallisuuteen. Ikääntyneen itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen on erityisen tärkeää ja hänen omien kykyjensä mukaan osallistamisensa hoitoon. Luotettava ja turvallinen hoito edistää ikäihmisen hoitokokemusta. (Claesson 2022.)

Asiakaslähtöisyysosaaminen on sosiaali- ja terveysalan osaamisen perusta. Keskeistä asiakaslähtöisyysosaamisessa on asiakkaan tarpeiden tunnistaminen, asiakkaan osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen sekä viestintä ja vuorovaikutus. Sosiaali- ja terveysalan ammattilainen pohtii palvelutilanteita asiakkaan ja hänen läheistensä näkökulmasta ja ennakoii erilaisten vaihtoehtojen seurauksia asiakkaan hyvinvoinnin kannalta. (Sotetie 2025.) Asiakaslähtöisyysosaaminen vaatii hyvää ammatillista tietopohjaa sekä kykyä soveltaa tietoa asiakkaan tilanteen mukaisesti. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstöltä edellytetään hyvää vuorovaikutusosaamista. Palvelutarpeiden arviointi ja suunnittelu edellyttää asiakaslähtöisyyttä. Sosiaali- ja terveysalan toimijan asiakaslähtöinen osaaminen edellyttää valmiuksia tunnistaa asiakkaan oikeudelliset sekä lainsäädännölliset oikeudet ja velvollisuudet. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024:2.)

Sote-henkilöstön osaamista on tarkasteltu kansallisissa Osaamiselle-soteen sekä Opi-sote hankkeiden avulla. Edellä mainitut hankkeet perustuvat yhteiskunnan, väestörakenteen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen muutosprosessiin. Sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen tarve on ollut hankkeiden taustalla. Osaamisella soteen-hankkeessa perehdyttiin sosiaali- ja terveysalan osaamisen ennakoivaan kehittämiseen, ja siinä sairaanhoitajan itsenäinen rooli sekä vastuu korostui entisestään. Tulosten perusteella, oman alan sisällöllinen osaaminen, on keskeistä sote-ammattilaisen eli myös sairaanhoitajan ammattiosaamisen kannalta. Asiakaslähtöisyys, palvelujärjestelmien tuntemus, kestävä kehitys, viestintä ja digitalisaatio ovat keskeisiä osaamistarpeita. Sen lisäksi vaikuttavuuden ja taloudellisten tekijöiden tunnistaminen sekä tutkimus- ja kehittämisosaaminen on tärkeä osaaminen. (Silén-Lipponen & Korhonen 2020.)

3.2 Sairaanhoitajasta yrittäjäksi

Nykypäivänä terveydenhuoltoala mahdollistaa monenlaisia toimintoja, joissa sairaanhoitajista voi tulla ammatinharjoittajia ja asiantuntijoita. Hoitotyön yrittäjyyteen kuuluu pohjimmiltaan se, että sairaanhoitajat esimerkiksi myyvät hoitotyön palveluita tai kehittävät, arvioivat ja myyvät terveydenhuollon laitteita tai tuotteita. Sairaanhoitajayrittäjän on mukauduttava lainsäädännöllisiin, taloudellisiin ja poliittisiin odotuksiin ja vaatimuksiin. Yrittäjyys ei ole taidetta eikä taidetta, vaan yrittäjyys on pikemminkin käytäntöä, jossa ideat muuttuvat tuotteiksi tai palveluiksi. (Sanders & Kingma 2012.)

Oman työuran kehittäminen kohti yrittäjyyttä vaatii erityisesti sosiaali- ja terveysalalla monenlaista osaamista. Alan yrittäjyyden erityispiirteisiin kuuluu erityiset ammatilliset sekä laadulliset vaatimukset, joita säädellään lailla sekä asetuksilla. Sen takia yrittäjäksi siirtyminen tapahtuu usein vähitellen ja yrittäjyyttä aloitetaan usein ensin sivutoimisena palkkatyön ohessa. (Lähdeniemi, Teppo & Raulo 2023, 20.) Sairaanhoidajalla, joka toimii yrittäjänä, on oltava laajat ammatilliset valmiudet hoitotyössä toimimiseen. Sairaanhoidajayrittäjän on kyettävä itsenäisesti ottamaan työstään vastuu sekä pidettävä yllä jatkuvaa hoitotyön laadun ja eettisten arvojen työstämistä sekä niiden kehittämistä. (Peltomaa & Grönvall 2006, 23-24.)

Hoivapalvelu yrittäjyys on oiva uravaihtoehto varsinkin monipuolisen työuran tehneille ja niille, jotka haluavat saada uusia haasteita työhönsä. Yrittäjyyteen houkuttelee luovuus sekä mahdollisuus toimia itsenäisesti omien arvojen mukaisesti sekä riippumattomasti muista sekä halu vastata paremmin asiakkaan tarpeisiin. Kotipalveluyrittäjäksi ryhdytään usein yksin ja perustamiseen tarvittavat investoinnit ovat huomattavasti pienemmät, kun esimerkiksi hoivakodin perustaminen. Kotipalveluyrityksen suurimmat alkuinvestoinnit ovat auto, tietokone ja työvaatteet. (Vento 2018.)

3.3 Kotiin vietävät palvelut

Usea iäkäs toivoo, että voi asua kotonaan niin pitkään kuin vain mahdollista. Usein tämä toive toteutuu palvelujärjestelmän ja läheisten välisenä yhteistyönä. Hyvinvointialueet ovat huomanneet, että iäkkäiden palvelutarve kasvaa. Tavoitteena on ollut jo pidempään, uudistaa iäkkäiden palvelurakennetta niin, että laitoshoidon määrä vähenee ja kotiin vietäviä palveluita vahvistetaan. Palveluja, jotka annetaan kotiin, on vahvistettu sosiaalihuoltolain perusteella niin, että kotihoitoa järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaan myös ympäri vuorokauden ja kotona asumista tuetaan tuki- ja turvapalveluiden avulla. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2024.) Palvelujärjestelmän tavoitteena ovat monipuoliset ja yksilölliset palvelut, jotka tukevat iäkkäiden hyvinvointia ja itsenäistä elämää (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2024).

Iäkkäiden henkilöiden määrä sekä osuus Suomen väestöstä kasvaa voimakkaasti tulevien kahden vuosikymmenen aikana. 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä ennustetaan kasvavan 16 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä. Kotona asuvien ikääntyneiden määrä on myös lisääntynyt. Vuonna 2020 kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä oli 92 prosenttia sekä 93 prosenttia vuonna 2023. Todetaan kuitenkin, että kotiin annettujen palvelujen määrä on sen sijaan laskenut. Kotihoitoa saavien määrä 75 vuotta täyttäneiden keskuudessa oli vuonna 2020 noin 151 000 sekä vuonna 2022 noin 143 000. Toukokuussa 2023 kotihoidon yksiköitä oli yhteensä 1028. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2024.)

Ikäihmisten sosiaaliturva koostuu palveluista sekä toimeentuloturvasta, jotka järjestetään osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Hyvinvointialueilla on vastuu järjestää palvelut yksilökohtaisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Palvelut ovat joko hyvinvointialueen itse

tuottamat tai muilta hyvinvointialueilta ostetut. Palvelut voidaan myös ostaa yksityisiltä palveluntuottajilta. Hyvinvointia edistävillä palveluilla sekä kuntoutuksella pidetään iäkkäiden toimintakykyä yllä. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2024b.) Mikäli iäkäs henkilö tarvitsee kotihoitoa, omaishoitoa, asumispalveluja, laitoshoidtoa, vammaispalveluja, toimeentulotukea tai muita sosiaalihuollon palveluja, niiden myöntämistä varten hyvinvointialueen viranomaiset arvioivat palveluntarpeen. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024b.)

Kotihoidolla tuetaan iäkkäiden kotona pärjäämistä kodissaan tai asuinympäristössään. Kotihoito järjestetään henkilöille, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vammaan tai muun samankaltaisen syyn takia. Kotihoitoa on saatavilla henkilön tarpeen mukaan ympärivuorokauden. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Kotipalvelua täydentäviä tukipalveluja on myös saatavilla. Tukipalveluita ovat esimerkiksi ateriapalvelu, vaatehuolto, siivouspalvelu, asiointipalvelu ja osallisuutta ja sosiaalista vuorovaikutusta tukevia ja edistäviä palveluja. Tukipalvelut ovat oiva apu itsenäisen asumisen tueksi. Tukipalveluja on saatavilla hyvinvointialueen kotipalvelun, kotihoidon sekä vanhus- ja vammaispalvelujen kautta. Palvelun tarvitseva voi saada hyvinvointialueelta palvelusetelin, jota asiakas voi käyttää hyvinvointialueen hyväksymillä palveluntuottajilla. Tukipalveluja voi myös ostaa suoraan yksityisiltä palvelun tuottajilta, ja silloin palvelun käyttäjä voi hyödyntää verotuksessaan kotitalousvähennystä. Kotiin annettua palvelua ja hoitoa valvoo sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024a.)

Kotihoidon palvelujen puute on muodostumassa sosiaali- ja terveystuollon ongelmien juurisyiksi. Tähän johtavat kansakunnan ikääntyminen, hoitajien kasvava puute suhteessa hoidettavien määrään sekä hoivakotien kiristynvä hoitajamitoitus (Lähdeniemi 2023, 105). Sote-uudistuksen myötä yhä useamman ikäihmisen toimeen tuleminen kodeissaan harvempaan asutettujen alueella on jäämässä vähemmälle huomiolle. Riittämätön palvelu, joka on suunnattu kohteihin johtaa siihen, että asukkaiden elämänlaadussa näkyy pelot ja yksinäisyys. (Lähdeniemi 2023, 105.)

4 Sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen

4.1 Yritystoiminnan perustaminen

Yritystoiminnan perustaminen Suomessa vaatii ensisijaisesti, että yritys tekee perustamisilmoituksen yrityksen rekisteröimistä varten Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin sekä ilmoittautuu Verohallinnon rekistereihin (Holopainen 2024, 59).

Yrityksen perustamisen edellytyksenä on halu ja tahto toimia yrittäjänä. Yrittäjäksi ryhtyminen on aina harkittu valinta, jota on huolella mietittävä ja kysyttävä. Ennen

perustamispäätöksen tekemistä on hyödyllistä harkita eri vaihtoehtoja ja miettiä omaa soveltuvuutta riskien ottamiseen sekä itsenäiseen toimintaan. (Holopainen 2024, 12.)

Toimiva liikeidea on menestyvän yrityksen edellytys. Yrittäjäksi ryhtyminen vaatii sitoutumista, rohkeutta ja paineensietokykyä. Yrittäjän oma osaaminen on yksi tärkeimmistä voimavaroista ja sitä tarvitaan yrityksen perustamisen kaikissa vaiheissa. (Yrittäjät 2024b.)

4.2 Luvat ja lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveysministeriö on vastuussa kotihoidon ja -palvelujen lainsäädännön valmistelusta, yleisestä suunnittelusta sekä ohjauksesta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024a.) Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023 huolehtii yksityisoikeudellisessa muodossa tuotettujen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnasta. Sen lisäksi edellä mainitussa laissa säädetään palveluntuottajan toimintaedellytyksistä, rekisteröinnistä sekä omavalvonnasta. Lain tarkoituksena on varmistaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- sekä potilasturvallisuus toteutuu ja, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat laadultaan hyvät. Valvira ylläpitää valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien rekisteriä nimeltä Soteri. Sosiaali- ja terveystoiminnan tuottaminen vaatii, että palveluntuottaja on rekisteröity Soteri palveluntuottajien rekisteriin. Sosiaali- ja terveystoiminnan aloittaminen edellyttää myös, että palvelutoiminnan rekisteröinnistä on tehty päätös. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023.)

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua. Edellä mainitulla lailla taataan, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan vaatima koulutus sekä muu riittävä ammatillinen kompetenssi ja muut ammattitoiminnan valmiudet. Lain perusteella järjestetään terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonta terveyden- ja sairaanhoidossa sekä terveydenhuollon ammattihenkilöiden yhteistyötä ja asianmukaista toimintaa tehdään vaivattomammaksi. (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 559/1994.) Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994) perusteella säädetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä lain (559/1994) nojalla. (Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöstä 564/1994.)

Kotihoidosta säädetään sosiaalihuoltolaissa (1301/2014). Lain mukaan kotihoito tarkoittaa palvelua, jonka avulla, henkilö suoriutuu jokapäiväisessä elämässä asuinympäristössään ja kodissaan. Kotihoito sisältää asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen hoitoa ja huolenpitoa, vuorovaikutusta ja toimintakykyä edistävää sekä ylläpitävää ja tukevaa toimintaa. Kotihoitoa järjestetään niille, jonka toimintakyky on alentunut iän, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn takia. Sosiaalihuoltolaissa säädetään myös kotihoidon tukipalveluista. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.)

Kotihoitoon kuuluu myös kotisairaanhoido, joka säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010). Hyvinvointialueen pitää järjestää alueensa asukkaille kotisairaanhoido. Kotisairaanhoido on moniammatillisesti toteutettua terveyden sekä sairaanhoidon palvelua, joka toteutetaan potilaan asuinpaikassa, kotona tai vastaavanlaisessa paikassa. Hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sisältyvät kotisairaanhoidon palveluun. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

4.3 Palveluntuottaja palvelusetelillä ja oikeus kotitalousvähennykseen

Palveluseteli on yksi vaihtoehto, jonka avulla hyvinvointialue järjestää lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Mikäli asiakas täyttää palvelun myöntämiskriteerit hyvinvointialue voi tarjota hänelle palveluseteliä palvelun ostamiseksi. Palvelusetelin käyttäjä saa valita palveluntuottajan, joka on hyvinvointialueen hyväksymä. Hyvinvointialue päättää palvelusetelin arvon sekä mahdolliset muutokset siihen liittyen. (Itä-Uusimaa hyvinvointialue 2023.)

Palvelusetelipäätöksellä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan kustannukset, jotka ovat enintään myönnetyn palvelusetelin arvoiset. Mikäli palvelun hinta ylittää palvelusetelin arvon asiakas maksaa itse erotuksen. Asiakkaalla on myös oikeus ostaa lisäpalveluita palveluntuottajalta, mutta hän kustantaa ne itse. Palveluseteli on henkilökohtainen ja se on saajalleen veroton. Palveluseteli on voimassa tietyn ajan ja mikäli asiakkaan palveluntarve muuttuu, hyvinvointialue tekee uuden arvion palvelusetelin käyttöön liittyen. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan palvelusetelilain 5§:n mukaiset yleiset vaatimukset sekä hyvinvointialueen sääntökirjassa asetetut vaatimukset. (Itä-Uusimaa hyvinvointialue 2023.)

Tuloverolain mukaan tavanomainen hoiva- ja hoitotyö, joka toteutetaan kotona asuvien henkilöiden hyväksi, oikeuttaa kotitalousvähennykseen. Tavanomainen hoiva ja hoito on esimerkiksi syöttämistä, pukeutumisessa ja peseytymisessä avustamista sekä ulkoiluissa avustamista. Avustaminen kaupassa ja apteekissa oikeuttaa myös kotitalousvähennykseen. Sen sijaan terveyden- ja sairaushoitopalvelut, jotka ovat arvonlisäverottomat, eivät oikeuta kotitalousvähennykseen. (Verohallinto 2025.)

4.4 Lääkehoitosuunnitelma ja potilasasiakirjat

Lääkehoitosuunnitelma on lääkehoitoa toteuttavan yksikön turvallisen lääkehoidon työväline. Se on laadullinen asiakirja, joka on lääkehoitoa ohjaava toimintaohje. Terveydenhuollossa lääketoimintasuunnitelma kuuluu laatu- ja potilasturvallisuussuunnitelmaan. (Sosiaali- ja terveysministeriö TEM 2021:6.)

Aluehallintovirasto ohjaa sekä valvoo lääkehoidon toteuttamista julkisessa sekä yksityisessä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lääkehoitoa saa toteuttaa lääkehoidon ja ammatillisen

koulutuksen käyneet terveydenhuollon ammattihenkilöt yksikön lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. (Aluehallintovirasto 2025.)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022) säättää potilasasiakirjoihin liittyvät yleiset periaatteet sekä vaatimukset. Potilaskertomus sekä siihen kuuluvat potilastiedot ja asiakirjat kuuluvat potilasasiakirjoihin. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 94/2022.) Terveysministeriön ammattihenkilö, joka harjoittaa itsenäisesti ammatiaan, tulee pitää jokaisesta potilaastaan jatkuvaan muotoon laadittua aikajärjestyksessä etenevää potilaskertomusta. (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 94/2022.)

4.5 Yritysmuodot

Yritystoimintaa voidaan harjoittaa monessa juridisessa muodossa. Yritysmuotoja ovat: yksityinen toiminimi, avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö sekä osuuskunta. Yrityksen perustamisen yhteydessä on tärkeä pohtia perusteellisesti, mikä yritysmuoto on sopivin ja tarkoituksenmukaisin. Nykyisin on myös mahdollista työllistää itsensä kevytyrittäjänä ilman y-tunnusta. Yritysmuodon valintaan vaikuttavat monta eri tekijää: perustajien lukumäärä, pääoman tarve, vastuu, toiminnan joustavuus, yrityksen jatkuvuus ja laajenemismahdollisuudet sekä voitonjako. (Holopainen 2024, 19-21.)

Yrittäjänä voi toimia pää- tai sivutoimisena yrittäjänä. Päätoiminen yrittäjyys on yrittäjän pääasiallinen työ sekä toimeentulolähde, kun taas sivutoimisen yrittäjän päätyö on muualla. Sivutoiminen yrittäjyys on jollekin esimerkiksi harrastus, tapa ansaita ylimääräistä tai tilaisuus kokeilla oman yritysideoita kannattavuutta. Sivutoiminen yrittäjyys on loistava tapa kokeilla, löytyykö riittävästi asiakaskuntaa. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 8.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi tarkoittaa, että yrittäjä harjoittaa liiketoimintaa yksin tai puolison kanssa. Toiminimiyrittäjä voi palkata työntekijöitä niin kuin toisissakin yritysmuodoissa. Toiminimiyrittäjä tekee itse päätökset ja vastaa omaisuudellaan yrityksen sitoutumisista esimerkiksi yrityksen veloista. Toiminimen perustaminen on helppoa eikä se vaadi erillisiä perustamisasiakirjoja. Ainoastaan perustamisilmoitus on tehtävä. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 40.)

Osakeyhtiön on mahdollista perustaa joko yksin tai yhdessä useamman henkilön kanssa. Osakeyhtiö on oiva yritysmuoto silloin kun yrittäjiä on useampia kuin yksi. Osakeomistajana et vastaa henkilökohtaisesti yhtiön sitoutumisista, vaan ainoastaan sillä pääomalla, jonka olet sijoittanut yhtiöön. Päätösvalta yhtiön asioista on osakeomistajilla, ja se jakautuu osakkeiden mukaisesti. Eli niillä, joilla on enemmän osakkeita, on myös enemmän päätösvaltaa. Osakeyhtiö voi maksaa yrittäjille sekä työntekijöille palkkaa sekä omistajilleen osinkoja yhtiön tuloksesta. Osakeyhtiöllä pitää olla hallitus, jonka osakkeenomistajat ovat valinneet. Osakeyhtiö

rekisteröidään kaupparekisteriin ja perustamista varten tarvitaan kirjallinen perustamissopimus, jonka kaikki osakkeenomistajat ovat allekirjoittaneet. (Uusyrittyskeskus 2024, 41.)

Osuuskunta on yhteisö, jonka voi perustaa yksin tai yhdessä. Jäsenet voivat olla yksityishenkilöitä, yrityksiä tai yhteisöjä. Osuuskunta voi olla yrittäjien yhteenliittymä, työnantaja tai molempia edellä mainittuja. Jokainen jäsenistä voi toimia omalla sektorillaan sekä omien asiakkaiden parissa, mutta laskutus toteutetaan osuuskunnan kautta. Osuuskunta on yritysmuotona joustava, jossa jäsenet päättävät yhdessä uusista jäsenistä. Jäsenyyttä ei voi ostaa tai myydä. Osuuskunta on itsenäinen oikeushenkilö ja osuuskunnan yksittäisen jäsenen talousvastuu perustuu yleensä osuusmaksuun, jonka hän on maksanut liittyessään osuuskuntaan. Osuuskunnan perustamisen yhteydessä tehdään kirjallinen perustamissopimus, jonka kaikki jäsenet allekirjoittavat. Sen lisäksi tehdään perustamisilmoitus kaupparekisteriin. (Uusyrittyskeskus 2024, 43.)

Avoinyhtiö ja kommandiittiyhtiö ovat henkilöyhtiöitä. Niiden perustamiseen tarvitaan vähintään kaksi henkilöä. Yhtiömiehenä voi toimia luonnollinen henkilö, yritys tai yhteisö. Yhtiömiehet sijoittavat yhtiöön yhtiöpanoksen, eli rahaa, omaisuutta tai työtä. Yhtiömiehen työpäanos riittää sijoitukseksi avoimessa yhtiössä. Jokainen yhtiömiestä vastaa yhtiön sitoutumisista henkilökohtaisella omaisuudellaan. Yhtiömiehet laativat kirjallisen yhtiösopimuksen ja tekevät perustamisilmoituksen kaupparekisteriin sekä Verohallintoon. (Uusyrittyskeskus 2024, 46.)

4.6 Vakuutukset, verotus ja kirjanpito

YEL-vakuutus on yrittäjien lakisääteinen eläkevakuutus Suomessa eli yrittäjänä työskenteleville se on pakollinen. Se on yrittäjän henkilökohtainen vakuutus, ja se kerryttää eläketurvaa sekä turvaa yrittäjän toimeentulon muun muassa yrittäjän sairastuessa tai mikäli työkyky heikkenee tai yrittäjä jää perhevapaalle. YEL-vakuutus määrittelee YEL-työtulon perusteella Kelan päivärahojen suuruutta esimerkiksi sairaspäiväraha. YEL-vakuutus on pakollinen kaikille 18-68-vuotiaille yrittäjille, mikäli yrittäjyys on kestänyt yhtenäisesti vähintään neljä kuukautta. Vakuutuksen pitää ottaa kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan alkamisesta. (Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Elo 2025a.) YEL-maksu vuonna 2025 on 24,10 % alle 53-vuotiaille ja yli 63-vuotiaille sekä 25,60 % 53-62-vuotiaille yrittäjän työtuloista. YEL-tulorajan alaraja vuonna 2025 on 9208,48 €/vuosi ja yläraja on 209 125,00 €/vuosi. Yrittäjällä on mahdollisuus työttömyysturvaan, mikäli työtulot ovat vähintään 15 128,00 €/vuosi. (Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Elo 2025b.)

Potilasvahinkoja varten yrityksen on otettava potilasvakuutus. Se vaaditaan kaikilta yrityksiltä, jotka harjoittavat terveyden- ja sairaudenhoidon toimintaa Suomessa. Eli kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt kuuluvat potilasvakuutuksen piiriin, kun he ovat rekisteröityneet Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoon Valviraan. Potilasvakuutus turvaa potilaat, hoitohenkilöstön sekä terveydenhuollon palvelujen tuottajat. Vakuutus korvaa terveyden- sekä sairaanhoidon yhteydessä potilaalle aiheutuneet henkilövahingot kuten esimerkiksi sairauksia tai vammoja, jotka ovat syntyneet hoidon tai tutkimuksen myötä. (Pohjola Vakuutus Oy 2025.)

Kaikkien yritysten tulee pitää yritystoiminnastaan kirjanpitoa. Yrityksen johdolla on vastuu siitä, että kirjanpito hoidetaan asianmukaisesti. Kirjanpidon avulla erotetaan yrityksen ja yrittäjän omat rahat, tulot sekä menot. Verotus pohjautuu kirjanpitoon ja arvonlisävero maksetaan liiketoiminnan myyntitulojen perusteella. Kirjanpidon osoittaman tuloksen perusteella maksetaan tulovero verolain mukaan. Yhteisöjen ja yritysten tulee pitää kahdenkertaista sekä suoriteperusteista kirjanpitoa. Ammattiharjoittaja (toiminimi) saa pitää yhdenkertaista kirjanpitoa, mikäli taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa, liikevaihto ylittää 200 000 euroa tai yrityksen palveluksessa on yli kolme henkilöä. Kirjanpitoon merkitään aina liiketapahtumien myötä saadut tulot sekä maksetut menot, korot ja verot. Sen lisäksi merkitään tavaroiden sekä palveluiden oma käyttö. Kahdenkertaisessa kirjanpidossa merkitään jokaisesta liiketapahtumasta rahan tulolähde, että rahan käyttötarkoitus. Tilikausi on yleensä kaksitoista kuukautta. Ensimmäinen tilikausi alkaa siitä päivästä, kun yritys on perustettu. Tilikausi koostuu muun muassa tuloslaskelmasta, taseesta ja tase-erittelystä. Tilikauden päätyttyä tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa. Yrityksen pitää säilyttää kirjanpidot, tilinpäätökset, tililuettelot ja luettelo kirjanpidosta sekä aineistosta vähintään kymmenen vuotta tilikauden päätyttämisestä. Tilikauden tositteet ja kirjanpitoaineisto on säilytettävä ainakin kuusi vuotta tilikauden päätyttämisestä. (Verohallinto 2023.)

Yrityksen perustamisvaiheessa tehdään ilmoitus Verohallinnon rekistereihin ja yrityksen tuloksen perusteella maksetaan tuloveroa. Tuloverot maksetaan yleensä ennakkoeroina. Yrittäjä arvioi yritystoiminnan tulot, kulut ja mahdollinen liiketoiminnan tulos ja sen perusteella ennakkoero määräytyy. Mikäli ennakkoeroa ei ole maksettu riittävästi tilikauden aikana, niin yritys joutuu maksamaan jäännösveroa. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 76.)

Arvonlisävero on yleinen kulutusvero, jonka yrittäjä sisällyttää tuotteen tai palvelun myyntihintaan. Lähes kaikki yritykset, jotka myyvät tuotteita tai palveluita ovat arvonlisäverovelvollisia. Sen lisäksi sovelletaan nollaverokantaa joidenkin palveluiden suhteen. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut sekä sosiaalihuoltopalvelut jäävät arvonlisäverotuksen ulkopuolelle. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 78.)

Arvonlisäverolaissa terveyden- ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi tai terveyden- ja toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen arvonlisäverotuksesta säädetään arvonlisäverolain (AVL) 34-36§:ssä sekä arvonlisäverodirektiivin (2006/112/EY) 132 artiklassa (Verohallinto 2019).

Terveyden- ja sairaanhoitopalvelu on arvonlisäverolain 35 §:n mukaan arvonlisäveroton, jos kyseessä on hoito, joka annetaan valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä. Hoito, joka annetaan yksityisessä terveydenhuollon yksikössä, on myös arvonlisäveroton. Itsenäinen terveydenhuollon ammattiharjoittaja, jolla on lakiin perustuva oikeus toimia terveydenhuollon ammattihenkilönä, saa antaa hoitoa arvonlisäverottomasti. Eli se vaatii sen, että terveydenhuollon ammattihenkilön pitää olla merkitty itsenäisenä terveydenhuollon ammattiharjoittajien yksityisten palvelujen tuottajien rekisteriin. (Verohallinto 2019.)

4.7 Liiketoimintasuunnitelma

Hyvä liiketoimintasuunnitelma on jokaisen yritystoiminnan perusta, ja siihen kiteytetään yrityksen tarkoitus. Liiketoimintasuunnitelma auttaa yrittäjää hahmottamaan liikeidea sekä sen toteuttamista käytännössä. Suunnitellaan myyntiä, markkinointia, tuotteiden hinnoittelua, arvioidaan resursseja sekä tehdään henkilöstö- ja tuotekehityssuunnitelma. Patentti ja riskianalyysiä voidaan myös käydä läpi. (Yrittäjät 2024a.)

Liiketoimintasuunnitelma sisältää monta eri osa-aluetta. Aluksi esitellään yrityksen perustiedot ja yrittäjän oma osaaminen. Kuvataan yrityksen liikeidea, ja siinä kerrotaan mitä tuotteita ja palveluita yritys myy, kenelle ja miten. Selvitetään myös markkinatilanne ja kilpailevat yritykset. Tarkennetaan keitä asiakkaat ovat ja miten markkinointi toteutetaan sekä esitellään yrityksen tuotteet ja palvelut. SWOT-analyysin avulla kartoitetaan yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä riskit. Liiketoimintasuunnitelmaan kuuluu ainakin rahoi- tus-, kannattavuus- ja myyntilaskelman. Laskelmien avulla on helpompi hahmottaa hinnoittelua, myyntitavoitteita ja kannattavuutta. (Yrittäjät 2024a.)

Liiketoimintasuunnitelman eri osa-alueita tarkastellaan tarkemmin teoriassa opinnäytetyön toteutusosassa.

5 Opinnäytetyön toteutus

5.1 Suunnittelu ja toteutus

Opinnäytetyö prosessi alkoi elokuussa 2024 ja opinnäytetyön suunnitelma esitettiin joulukuussa 2024. Sen jälkeen aloitettiin kirjoittamaan tietoperustaa. Ohjaavat opettajat antoivat säännöllisesti palautetta, jonka avulla tehtiin muutoksia ja parannuksia työhön. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus, eli liiketoimintasuunnitelman laatiminen omalle hoivayritykselle, aloitettiin sen jälkeen, kun opinnäytetyön viitekehys oli muodostunut. Liiketoimintasuunnitelman ja laskelmien laatimiseen käytettiin apuna myös paikallisen kehittämissyhtiön liiketoimintasuunnitelma- ja laskelmapohjaa sekä Uusyrityskeskuksen Perustamisopas 2024 alkavalle yrittäjälle. Niiden avulla syntyi oman näköinen liiketoimintasuunnitelma. Alkuvaiheessa opiskelija sai yritysneuvojalta neuvoja laskelmien tekemiseen sekä neuvoja mitä asioita kannattaa ottaa huomioon liikeideaan liittyen. Liiketoimintasuunnitelman sisältöä käydään läpi opinnäytetyössä ensin teorian tietoon perustuen ja kuvataan suhteessa omaan yritystoimintaan. Opinnäytetyön arviointi osassa löytyy opiskelijan itsearviointi liiketoiminnasta sekä liiketalouden lehtorin arviointi liiketoimintasuunnitelmaan liittyen.

5.2 Liiketoimintasuunnitelma omalle yritykselle

Yrityksen toiminta perustuu usein yrittäjän näkemykseen liiketoiminnan mahdollisuudesta. Yrityksen perustamisen takana, on monesti kokemus tyydyttymättömistä palvelutarpeista, tai huomataan nykyisissä palveluissa toiminnallisia epäkohtia. Yritysidea on liikeidean perusta ja toiminta-ajatus. (Karvonen-Kälkäjä, Soback & Uusitalo 2009.)

Oman yrityksen liiketoimintasuunnitelman taustatiedoissa esitellään yrityksen perustietoja; yrittäjän nimi, yrityksen alustava nimi, yrittäjän osaaminen, päätoimiala ja yhtiömuoto. Suunnitelmassani yrityksessä toimin itse yrittäjänä. Yritys toimii sosiaali- ja terveysalalla ja yritysmuodoksi hoivayritykselle valittiin yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi. Toiminimen on mahdollista vaihtaa osakeyhtiöksi, mikäli yritystoiminta kasvaa. Yrityksen perustamisen alkuvaiheessa yrittäjä toimii sivutoimisena yrittäjänä. Yritystoiminnan kasvaessa tavoite on siirtyä täysipäiväiseksi yrittäjäksi.

Yrittäjyys on aina kiinnostanut itseäni ja sairaanhoitajan tutkinnon myötä sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen olisi yksi mahdollinen uravaihtoehto. Olen valmistunut restonomiksi vuonna 2010 ja minulla on yli kymmenen vuoden työkokemus psykiatrisen perhehoidon parissa. Olen luotettava ja ahkera työntekijä, ja olen valmis oppimaan uutta sekä ottamaan vastuuta yritystoiminnasta. Vuorovaikutus hoitotyössä on minulle mieluisaa ja ystävällisyys sekä empaattisuus korostuu jokaisessa kohtaamisessa.

5.2.1 Liikeidea

Yritystoiminnan perustaminen ja yrityksen menestyksellinen hoitaminen pohjautuu hyvään ja toimivaan liikeideaan. Hyvä ja toimiva liikeidea on niin sanotusti menestyvän yritystoiminnan perusta, joka on kuvaus yrityksen tavasta onnistua sekä tienata rahaa toimialallaan. (Holopainen 2024, 12.)

Liikeidea on yrityksen kilpailuvaltti ja se vastaa kysymyksiin: Mitä yrityksesi tekee? Mitä myyt? Kuka on asiakkaasi? Miten myynti toteutuu? Mitä uutta liikeidea tarjoaa? Miten erotut kilpailevista yrityksistä? Mitä asiakas on valmis maksamaan? (Uusyrittäjäkeskus 2024, 22.)

Oman yrityksen liikeideana on tarjota luotettavaa ja ammattitaitoista palvelua asiakkaille. Yritys tarjoaa kokonaisvaltaista hoitoa ja tukea asiakkaille niin, että he voivat elää turvallista ja mukavaa elämää pidempään omassa kodissaan. Yritys tarjoaa kotisairaanhoidon, kotihoidon tukipalveluita sekä omaishoitajan sijaistamista. Kohderyhmä on iäkkäät henkilöt, jotka tarvitsevat apua kotona pärjäämiseen, sekä heidän omaishoitajansa ja läheiset. Asiakaslähtöinen, laadukas, luotettava ja kiireetön hoivapalvelu on ensisijaisen tärkeää jokaisen asiakkaan kohdalla. Yritys on erikoistunut muistisairaiden hoitoon.

5.2.2 Tuotteet ja palvelut

Yrityksen valmistamat tuotteet ja palvelut voivat olla joko aineellisia tai palvelutuotteita. Fyysisiin tuotteisiin liittyy usein myös palvelua esimerkiksi asiakaspalvelu myynnin yhteydessä tai sen jälkeen. Tuotteita on vakiotuotteita ja erikoistuotteita. Kummallakin edellä mainituilla tuotteilla on oma markkinansa sekä kilpailukeinonsa. Asiakas valitsee tuotteen tai palvelun esimerkiksi hinnan, laadun, saatavuuden, tuotteen erilaisuuden tai sen mukana tulevan palvelun perusteella. (Holopainen 2024, 13.)

Myytävän tuotteen tai palvelun tulee olla hyvä ja sellainen, jonka asiakkaat haluavat ostaa. Se tekee asiakkaat niin tyytyväisiksi, että he haluavat ostaa sitä uudestaan. Hoitotyössä se tarkoittaa laatua. Laatu lähtee yrittäjältä ja siirtyy sen myötä suoraan myös yrityksen toimintaan. Laadukas tuote tai palvelu myy hyvin, ja siksi on tärkeää panostaa laatuun jatkuvasti, koska se on yrityksen hengissä pysymisen kulmakivi. Mikäli laatu on huono se karkottaa asiakkaat. (Peltomaa & Grönvall 2006, 22.)

Kun halutaan nähdä palvelu käyttäjän näkökulmasta, tarvitaan uudenlaisia tapoja analysoida palvelua. Palvelun kontaktipisteet, palvelutuokiot sekä palvelupolku muodostaa asiakkaalle palvelukokemuksen. Palvelupolku muodostaa asiakkaalle arvoa tuottavan asiakaskokemuksen sekä palvelun kokonaisuuden. Palvelupolun muodostumiseen vaikuttavat asiakkaan omat valinnat sekä palvelun tarjoajan tuotantoprosessi. Palvelupolku koostuu asiakkaan havainnoista

palveluprosessin aikana ja miten hän kokee palvelun käytön. Varsinaisen palvelun lisäksi siihen kuuluu myös esi- ja jälkipalvelun vaiheet. Palvelutuokio on asiakkaan kokema yksittäinen tapahtuma palvelusta ja jokainen palvelutuokio koostuu monesta eri kontaktipisteestä. Kontaktipisteet ovat konkreettisia asioita, joiden myötä asiakas kokee palvelun esimerkiksi vuorovaikutus, ihmiset, ympäristö tai esineet. Kontaktipisteiden avulla palvelua pystyy muokkaamaan asiakkaan tarpeiden ja toiveiden mukaan. (Innokylä 2025.)

Oma yritys tarjoaa monipuolista kotisairaanhoidoa ja kotihoidon tukipalveluita kotona asuville iäkkäille ja heidän läheisille. Yrityksen palvelut mahdollistavat asiakkaan turvallisen ja mukavan elämän omassa kodissaan. Yritys tarjoaa asiakkaille kokonaisvaltaista, ammattitaitoista ja luotettavaa hoitoa ja tukea arkeen. Asiakas saa kaiken tarvitsemansa avun ja tuen samalta tultulta ihmiseltä ja palvelu on suunniteltu yksilöllisesti. Sovitaan yhdessä palveluista asiakkaan omien toiveiden ja tarpeiden mukaan. Kiireettömyys on tärkeää, joten läsnäolo korostuu jokaisen asiakkaan kohtaamisessa. Onnellinen oman näköinen elämä omassa kodissa antaa asiakkaille lisäarvoa elämään. Palvelusuhde voi olla kertaluonteinen tai pidempi aikainen, yksilöllisen tarpeen mukaan.

Yrityksen palveluihin kuuluu kotisairaanhoido. Kotisairaanhoidollisten palvelujen avulla seurataan asiakkaan terveydentilaa ja vointia sekä tarjotaan sairaanhoidollisia palveluja asiakkaan kotona. Ylläpidetään turvallinen lääkehoidon seuranta ja toteutus. Kotisairaanhoidollisiin palveluihin kuuluu mm. peruselintoimintojen mittaukset, injektiot, näytteenotto, haavanhoito ja ompeleiden sekä hakasten poisto. Kotisairaanhoidon avulla muun muassa asiakkaan kotiutuminen sairaalasta nopeutuu, kun hänellä on tukea kotiin paluuseen.

Yritys tarjoaa kotihoidon tukipalveluita, johon kuuluu avustaminen ja hoiva. Yritys tarjoaa luotettavaa apua ja tukea arjen askareisiin. Tukipalveluihin kuuluu mm. ulkoilu, virkistystoiminta, asiointipalvelu, peseytyminen, hygienia apu, ruokailu ja pyykinpesu.

Omaishoitajan sijaistaminen kuuluu myös yrityksen palveluihin. Palvelun avulla omaishoitaja saa tukea ja apua omaisen hoitotyössä. Palvelun avulla ylläpidetään omaishoitajan hyvinvointia ja jaksamista.

Palvelupolku alkaa, kun asiakkaan tarve kotihoidolle ilmenee esimerkiksi toimintakyvyn heikkenemisen myötä. Sen jälkeen hän tai omainen ottaa yhteyttä ja tehdään palveluntarpeen arviointi ja suunnitellaan palvelukokonaisuutta. Tämän jälkeen asiakkuus alkaa ja asiakaskäynnit aloitetaan. Palveluntarvetta seurataan ja arvioidaan jatkuvasti ja yhteistyö omaisten kanssa on tärkeää. Palvelupolku loppuu, kun asiakkuus päättyy.

5.2.3 Asiakkaat

Yrityksen tuotteilla ja palveluilla tulee olla kysyntää eli markkinoita. Asiakas hankkii tuotteita sekä palveluita tyydyttääkseen tarpeitaan. Asiakkailla syntyy uusia tarpeita jatkuvasti, mutta uusien käyttötottumusten sisäistäminen voi vie pitkänkin ajan. Samaa tarvetta voidaan toisaalta tyydyttää usealla eri tuotteilla tai palveluilla. (Holopainen 2024, 13.)

Oman yrityksen kohderyhmä on iäkkäät henkilöt, jotka tarvitsevat apua kotona pärjäämiseen, sekä heidän omaishoitajansa ja läheiset. Tarkoitus on tarjota monipuolista tukea ja palvelua kotona asumisen tueksi. Tavoite on hoivapalvelujen avulla tukea ja edistää asiakkaan sosiaalista, psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia ja vahvistaa asiakkaan mahdollisuuksia pärjätä pidempään kotona.

Asiakas asuu kotona ja hänen toimintakykynsä on sairauden tai muun syyn takia alentunut tilapäisesti tai pysyvästi niin, että hän tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa. Asiakas saattaa myös tarvita sairaanhoidollisia palveluja. Asiakkaan läheinen tai omaishoitaja tarvitsee apua ja tukea omaisen hoitotyössä.

Asiakas voi ostaa hoivapalveluita suoraan yritykseltä tai hän voi saada hyvinvointialueelta palvelusetelin yksityisen palveluiden maksamiseen. Yrityksen tarkoitus on myös toimia alueellaan omaishoidontuen palvelusetelin tuottajana.

5.2.4 Toimintaympäristö

Sosiaali- ja terveystalouden toimintaympäristö muuttuu kansallisten uudistusten sekä lainsäädännöllisten muutosten myötä. Kotimaiset ja kansainväliset muutostrendit vaikuttavat myös laajemmin alan toimintaympäristöön. (TEM 2022:2.) Sosiaalisen toimintaympäristöön kuuluu; väestönkasvu, elämäntyyli, turvallisuudentunne, terveys ja ikäjakauma. Edellä mainitut osa-alueet vaikuttavat terveys- ja kulutuskäyttäytymiseen. Teknologinen kehitys muovaa suuresti asiakkaiden kulutuskäyttäytymistä. (Hesso 2024, 50-52.) Sote-palvelujen ala muuttuu yhä enemmän digitaaliseksi ja teknologiseksi. Teknologia muuttaa tapaa tuottaa palveluja, mutta myös työn toimintatapoja. Vuorovaikutus toteutuu myös virtuaalisesti ja etänä. (TEM 2022:2.) Ekologisuus ja vihertyvä kuluttaminen on nykyään yksi megatrendi, joka on tullut jäädäkseen. (Hesso 2024, 59.)

Sote- palvelualan työvoimaan, yrityksiin sekä kansainvälistymiseen vaikuttavat yhtäaikaaisesti useat erilaiset muutokset ja kehityssuunnat toimintaympäristössä. Toimintaympäristö alalla on ollut pitkään erittäin turbulenti. Yksi kansallisesti merkittävä muutos toteutui vuoden 2023 alussa, kun sote- palvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille. Väestörakenteen muutos on yksi keskeinen tekijä, joka vaikuttaa sote-palvelualan toimintaympäristön muutokseen. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuoteen 2040

mennessä yli 85- vuotiaiden määrä kasvaa merkittävästi sekä 75-84-vuotiaiden määrä kasvaa vähän. Muiden ikäluokkien määrä sen sijaan vähenee. (TEM 2023:2.)

Yrityksen ulkoinen toimintaympäristö jaetaan eri osa-alueisiin: poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen, teknologinen, ekologinen sekä lainsäädännöllinen toimintaympäristö. (Hesso 2024, 44.) Poliittinen ympäristö ja lainsäädännöllinen ympäristö sanelevat ja asettavat liiketoiminnan rajat (Hesso 2024, 45). Lainsäädännöllinen toimintaympäristö kulkee käsi kädessä poliittisen toimintaympäristön muutosten kanssa (Hesso 2024, 60). Sote- alan lainsäädäntö ja niiden uudistukset asettavat tiettyjä reunaehtoja yksityisen sektorin yrityksille ja niiden toiminnalle. (TEM 2022:2.)

EU ei ole vielä täysin selvinnyt vuonna 2008 alkaneesta talouskriisistä, ja uusi uhkatilanne puski uudestaan päälle vuonna 2024. Suuret taloudelliset muutokset etenevät globaalisti maasta toiseen. Vaikka yrityksen liiketoiminta ei suoraan liity vientiin tai tuontiin, niin maailmantaloudellinen tilanne välittyy myös siihen. (Hesso 2024, 45-46.)

Oman yrityksen kilpailijoita ovat toiminta-alueella ja lähiseudulla toimivat hoivayritykset, jotka tuottavat kotiin vietäviä palveluita. Alueella löytyy useita kotihoidon tukipalveluja tuottavia yrityksiä, sen sijaan kotisairaanhoidon palveluja tuottavia yrityksiä on vähemmän. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeä yritystoiminnan kannalta.

Palvelujen kysyntään ja hintaan vaikuttaa talouden ajankohtainen tilanne. Globaalinen tilanne voi myös muuttua nopeasti, joka vaikuttaa myös Suomen tilanteeseen. Talouskriisit ja lama sekä taloudellinen epävakaus on yritykselle uhka. Taloudellinen tilanne maailmalla on mahdotonta ennustaa, mutta yritys voi varautua siihen ottamalla vakuutuksen. Lainsäädäntömuutokset sekä sote-alan lait ja määräykset ohjaavat ja vaikuttavat yritystoimintaan. Hyvinvointialueen budjetti ja strateginen ajattelu yrittäjyydestä vaikuttaa palvelujen kysyntään. Kuluttajan ostokykyyn vaikuttaa muun muassa elintaso, korot ja inflaatio. Ympäristötietoisuus ja ekologiset arvot vaikuttavat asiakkaiden kulutuskäyttäytymiseen.

5.2.5 SWOT- analyysi

SWOT- analyysin avulla selvitetään liikeidean, yrittäjän sekä yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Analysoidaan yrityksen nykytilaa sekä yrityksen sisäisiä asioita. Sen lisäksi analysoidaan yrityksen tulevaisuutta ja ulkoisia asioita. Analyysin avulla hahmotellaan mitä vahvuuksia löytyy ja miten niitä voi kehittää. Analysoidaan myös yrityksen heikkoudet ja miten niitä voi poistaa. Mietitään, miten yritys pystyy hyödyntämään mahdollisuuksia ja välttämään uhkia. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 35.)

Oman yrityksen SWOT-analyysin avulla voidaan todeta, että omiin vahvuuksiini kuuluu ystävällisyys, empaattisuus, ahkeruus, vastuuntuntoisuus ja luotettavuus. Edellä mainitut ominaisuudet ovat hoitotyössä erityisen tärkeitä. Olen yrittäjähenkkinen ja osaan organisoida ja priorisoida asioita. Minulla on halu ja kyky uuden oppimiselle. Yrittäjänä minulla on mahdollisuus vaikuttaa ja tehdä omia valintoja.

Yrittäjänä minun heikkouteni liittyvät kokemattomuuteen yrittäjänä sekä uuden yrittäjän haasteisiin. Uutena palveluntuottajalla minulla on taloudellinen epävarmuus ja voi myös tulla vastaan haasteita löytää riittävästi asiakkaita.

Tulevaisuudessa yrityksellä on mahdollisuus laajentaa yritystoimintaa ja kasvattaa liiketoimintaa. Väestön ikääntyessä kotiin vietäville hoivapalvelulle on kasvava tarve. Asiakaslähtöinen, laadukas, luotettava ja kiireetön hoivapalvelu mahdollistaa asiakkaalle pidemmän elämän omassa kodissa.

Yrityksen uhat ovat kilpailevat ja uudet yritykset. Yrittäjän tai/ja työntekijöiden sairastuminen katsotaan myös uhaksi, koska saattaa olla vaikea löytää sijaisia. Toimivan markkinakanavan löytäminen on tärkeä, jotta saadaan hyvä myynti ja kannattavuus. Lainsäädäntömuutokset ja poliittinen tilanne vaikuttaa myös yritystoimintaan. Ilmastonmuutos, ympäristötietoisuus ja ekologiset arvot vaikuttavat asiakkaiden kulutuskäyttäytymiseen. Sote- alan lait ja määräykset ohjaavat ja muuttavat toimintaympäristöä.

5.2.6 Markkinat

Menestyvä yritys on tietoinen kilpailijoistaan ja mitä omilla markkinoilla tapahtuu. On tärkeä, että yritys ymmärtää ja on tietoinen asiakas käyttäytymisestä sekä osaa vastata asiakkaan tarpeisiin. (Ottoson & Parment 2022, 71-73.) Markkinat toimivat kohtauspaikkana, jossa ostetaan ja myydään tavaroita tai palveluita. Markkinat eivät itsessään tuota mitään, vaan tuottajia ja tekijöitä ovat vaihdannan osapuolet (Vento, 2018). Markkinat mahdollistavat ja lisäävät tehokkuutta sekä innovaatioita. Ikääntyneet ovat yhä useammin hoivapalvelumarkkinoiden kohderyhmä. Markkinaistuminen tarkoittaa, että asiakkaiden tarpeet ja toiveet tyydytetään yritystoimijoiden tarjolla olevien palveluvaihtoehtojen avulla. (Vento 2018.)

Oman yrityksen kohdalla tutustutaan kohderyhmään ja pohditaan miten heidät tavoittaa. Miten ja missä kannattaa markkinoida palveluita. Yritykselle perustetaan omat kotisivut, joiden kautta kohderyhmä löytää yrityksen ja voi tutustua palveluihin. Markkinointi toteutetaan pääosin somekanavien kautta. Markkinointikanavana ja yrityksen imagoa esiintuovana väylänä käytetään muun muassa Facebook ja Instagram. Tarkoitus on esitellä yritystä erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa ja jakaa mainosjulisteita toiminta alueella. Tapahtumissa on myös mahdollista verkostoitua samankaltaisten yritysten kanssa. Lehtimainos paikallislehteen on myös yksi markkinointi väylä.

Yrityksen arvolupaus asiakkaille on turvallisuus, asiakaslähtöisyys, vastuullisuus, kiireettömyys ja kunnioitus. Yrityksen palvelut mahdollistavat asiakkaan turvallisen ja mukavan elämän omassa kodissa. Palvelu on kokonaisvaltainen, yksilöllinen, luotettava, laadukas ja ammattitaitoinen. Kiireettömyys, ystävällisyys ja empaattisuus korostuu jokaisen asiakkaan kohtaamisessa. Kunnioitetaan asiakkaan toiveita ja tarpeita ja mahdollistetaan omannäköinen elämä omassa kodissa.

5.2.7 Kilpailijat

Kun yritys tavoittelee kilpailuetua, on tärkeä aloittaa määrittelemällä kilpailutilanne. Eli ketkä ovat ensisijaiset kilpailevat yritykset ja arvioidaan niiden tavoitteita, strategioita, vahvuuksia, heikkouksia sekä reaktiomallia. Yrityksen pitää myös tarjota asiakkaille enemmän lisäarvoa kuin kilpailijat. (Ottoson & Parment 2022, 74-76.)

Kilpailevat yritykset ovat ne, jotka myyvät samantapaisia tuotteita ja palveluita, mutta myös ne, joiden tuotteet ja palvelut tyydyttävät asiakkaiden samaa tarvetta tai tarvealuetta. On tärkeä tunnistaa asiakkaat, joiden tarpeita yrityksen tuotteet ja palvelut tyydyttää. Sen lisäksi yrityksen on hyvä tarkastella ketkä ovat pahimmat kilpailijat, ja mitkä ovat oman yrityksen heikot sekä vahvat puolet kilpailijoihin verrattuna. (Holopainen 2024, 13.)

Oman yrityksen kohdalla tutustutaan kilpailutilanteeseen ja pohditaan, miten oma yritys erottuu muista samankaltaisista yrityksistä. Mikä on yrityksen kilpailuetu. Analysoidaan kilpailijoiden vahvuuksia ja heikkouksia. Kohderyhmä on ikäihmiset Sipoossa ja lähiseudulla. Palveluseteliasiakkaat, omaiset ja omaishoitajat, jotka tarvitsevat apua ja tukea omaisen hoitotyössä.

5.2.8 Riskien hallinta

Yritystoimintaan liittyy aina erilaisia riskitekijöitä. On tärkeä tunnistaa riskit, jotta yritys voi varautua, suojautua sekä hallita niitä. Hyvä riskienhallinta on ennakoivaa ja suunnitelmallista. Menestyvä yritys pitää olla valmis ottamaan hallittuja riskejä. Yritystoiminnan riskit ovat mm. liike-, sopimus-, vastuu-, tietoturva-, tuote, ympäristö-, keskeytys- sekä rikosriskejä. Riskit voidaan jakaa strategisiin, taloudellisiin sekä operatiivisiin riskeihin. Vahinkoriskeihin kuuluu omaisuus-, toiminta- sekä henkilöriskit. Vakuuttaminen on yksi tapa minimoida riskejä ja siirtää riskejä yritykseltä vakuutusyhtiölle. (Uusyrityskeskus 2024, 35.)

Riskienhallinta oman yrityksen kohdalla on tärkeää. Yritystoiminnassa pitää aina huomioida riskit ja taloudellinen epävakaus on aina yritykselle uhka. Poliittinen tilanne, verot ja korot sekä lakisäädäntömuutokset vaikuttavat yritystoimintaan. Taloudellinen tilanne Suomessa ja muualla maailmassa voi muuttua nopeasti, muutoksia on kuitenkin mahdotonta ennustaa, mutta niihin voi varautua esimerkiksi ottamalla vakuutuksen. YEL-vakuutus turvaa yrittäjän toimeentulon esimerkiksi yrittäjän sairastuessa. Potilasvakuutus turvaa potilaat sekä hoitohenkilöstön.

Asiakkuushallintaan liittyy aina sopimusriskit ja sen takia on tärkeä, että molemmat osapuolet sitoutuvat sopimukseen. Asiakkuus päättyy kuitenkin iäkkäiden asiakkaiden kohdalla usein äkillisen terveydentilan muutoksen takia.

On tärkeä arvioida toimintaympäristön vaaratekijät, jotta voidaan vähentää mahdollisia tapaturmavahinkoja. Asiakkaan hoito suunnitellaan yksilöllisesti, edistetään ja mitataan asiakkaan toimintakykyä ja hyvinvointia. Henkilötietoja käsitellään luotettavasti ja minimoidaan tietosuojariskit. Palvelun laadun varmistamiseksi hoito perustuu turvalliseen ja laadukkaaseen näytön perustuvaan toimintaan. Oma ammatillinen osaaminen ylläpidetään ja vahvistetaan koulutuksien avulla.

5.2.9 Laskelmat

Liiketoimintasuunnitelma sisältää ainakin rahoitus-, kannattavuus- sekä myyntilaskelman. Laskelmat auttavat hahmottamaan tuotteiden ja palveluiden hinnoittelua sekä myyntitavoitteita. Rahoituslaskelma sisältää yrityksen perustamiseen tarvittavat investoinnit sekä menot. Laskelman tulee olla realistinen ja perustua todellisiin määriin ja tarpeisiin. Kannattavuuslaskelman avulla selvitetään, miten paljon yrityksen myynnin tulee olla, jotta yrityksen toiminta on kannattavaa. Myyntilaskelma auttaa yritystä hahmottamaan miten paljon tuotteita ja palveluja pitää myydä. On tärkeä huolellisesti hinnoitella tuotteet ja palvelut. Laskelmat ovat arvioita tulevasta ja siksi on tärkeä tarkastella niitä ristiin ja päivittää niitä sitä mukaan, kun suunnitelmat toteutuvat. (Uusyrittäjäkeskus 2024, 27-31.)

Oman yrityksen laskelmien avulla arvioidaan oman yrityksen kannattavuutta ja käydään läpi mitä investointeja yrityksen pitää tehdä. Liiketoimintasuunnitelma sisältää rahoitus-, kannattavuus- sekä myyntilaskelman. Laskelmista selviää tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu sekä myyntitavoitteet. Väestön ikääntymisen myötä kotiin vietäville hoivapalveluille on kasvava tarve.

5.3 Arviointi

5.3.1 Itsearviointi liiketoiminnasta

Opiskelijan oma arvio liiketoiminnasta on tehty SOLKI-työkalun avulla. SOLKI-työkalu on liiketoiminnan itsearviointityökalu sosiaali- ja terveysalalla toimiville yrityksille. SOLKI-työkalun avulla arvioidaan viisi ydin osa-aluetta yritystoiminnassa; yrittäjyysmäisyys ja liiketoimintaosaaminen, markkinointi ja myynti, palveluiden toteutus, asiakkuuksien säilyttäminen ja kehittäminen sekä jatkuvan kehittämisen kulttuuri. Jokaista edellä mainitun osa-alueen kohdalla arvioidaan nykytila, henkilökunnan ja yrittäjän ominaisuudet ja osaaminen, laatu, digitalisaatio ja sisäinen ja ulkoinen yhteistyö ja verkostointi. Työkalun avulla yrittäjä pystyy arvioimaan yrityksen toiminnan nykytilaa ja saa sen avulla kehittämis- ehdotuksia. (Simunniemi, Taipale-Erävala, Niinikoski & Muhos, 2018.)

Yrittäjänä seuran jatkuvasti alalla tapahtuvia muutoksia ja etsin uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Yrityksen toimintaa kehitän tarvittaessa ja pyritään ennakoimaan liiketoimintaympäristön muutoksia sekä olemaan itse aktiivinen toimija.

Liiketoiminta sisältää kustannuslaskelman ja toiminta perustuu pitkän aikavälin toimintoihin, valmistaudun ennakoivasti toimintaympäristömuutoksiin. Yrityksen arvot sekä strategiset tavoitteet ohjaavat toimintaa. Yrittäjänä ymmärrän tulojen ja kustannusten vaikutusta yrityksen toimintaan. Omaa osaamista ja ammattitaitoa kehitän täydennyskoulutuksilla ja toimin yrittäjämäisesti ja tunnistan oman työni vaikutuksen yrityksen menestyksen kannalta.

Hinnoittelu perustuu omaan kustannus- ja katetuottolaskelmaan ja huomioidaan myös markkinahinta. Kannattavuutta seurataan kuukausitasolla ja hyödynnetään ennakoivasti liiketoiminnassa. Seurataan jatkuvasti tuloksen kertymistä niin, että pystytään tekemään korjaavia toimenpiteitä kesken tilikauden. Yrittäjänä minulla on selkeä visio yritystoiminnan kehittämisestä ja johdan liiketoimintaa suunnitelmien pohjalta, tunnistan strategia ja toimintalinjat ja toimin niiden mukaisesti.

Palvelun laatu on keskeinen kilpailutekijä. Toiminnan laatua ja palveluiden vaikuttavuutta mitataan satunnaisesti keräämällä asiakaspalautetta. Palvelun laatua arvioidaan asiakaspalautteen myötä ja liiketoimintaan tehdään muutoksia asiakaspalautteen perusteella.

Yrittäjänä vastaan myynnistä ja markkinoinnista. Markkinoinnin nykyiset kohderyhmät ovat tiedossa ja uusia etsitään ennakoivasti liiketoiminnan kasvamiseksi. Yrittäjänä minulla on perustiedot markkinoinnista ja asiakassuhteiden ylläpidosta ja ymmärrän markkinoinnin sekä suunnittelun merkityksen osana yrityksen kokonaisuutta. Yrityksen markkinointi perustuu strategian mukaiseen yrityskuvaan ja imagoon. Markkinoinnin avulla tavoite on vahvistaa

yrittäjien imagoa ja tavoittaa kohderyhmä. Markkinoinnissa ja myynnissä hyödynnetään somekanavia ja niitä päivitetään aktiivisesti.

Palvelut toteutetaan yhdenmukaisten toimintatapojen mukaisesti ja toiminta on näyttöön perustuva. Sijaistaminen hoidetaan tilanteen mukaan yhteistyönä muiden alan toimijoiden kanssa. Yrittäjän ammattitaito täyttää lainsäädännön ja valvontaviranomaisten vähimmäisvaatimukset.

Yrittäjänä ymmärrän liiketoiminnan periaatteet ja sen merkityksen kokonaisuudessaan. Yrityksellä on jonkun verran valmiuksia ja osaamista hyödyntää digitalisuutta. Raportoinnit ja muistiinpanot tehdään tietokoneella ja laskutus hoidetaan sähköisen laskutusjärjestelmän avulla. Sähköisiä työkaluja ei juuri ole käytössä ja järjestelmiä otetaan käyttöön tarpeiden mukaan ja ulkoisten toimintaympäristön vaatimuksien myötä. Asiakastietokanta sisältää ajan tasaiset yhteystiedot ja asiakkaille tuotetaan yksilöllisiä palveluita. Tulevaisuudessa on mahdollista kehittää digitaalista osaamista ja parantaa teknisiä valmiuksia esimerkiksi sähköinen ajanvaraus ja asiakastietojärjestelmä.

Palveluiden toteutus tehdään oman henkilöstön voimin ja ulkopuolisia verkostoja hyödynnetään tilanteissa, kun oma osaaminen ja resurssit eivät riitä. Yritystoiminnan kasvaessa etsitään verkostoja ja yhteistyökumppaneita, jotta palvelua voidaan laajentaa ja toteuttaa kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

5.3.2 Liiketoimintasuunnitelman arviointi

Oman yrityksen liiketoimintasuunnitelman sisältöä, toimivuutta ja kannattavuutta arvioi liiketalouden lehtori. Liiketoimintasuunnitelma ja kannattavuuslaskelmat löytyy opinnäytetyön salaisena liitteenä.

Liiketalouden lehtorin palautteen perusteella liiketoimintasuunnitelma näyttää kokonaisuudessaan hyvältä. Asiakkaiden tarve ja tilanne tulevat hyvin avatuksi samoin palvelun sisältö. Alkuvaiheessa asiakkaiden löytämiseen ja sijaisuusongelman ratkaisemiseksi voisin esimerkiksi verkostoitua jonkun kilpailijan kanssa. Palvelun hinnoittelussa erityisesti arkipäivien tuntiveloitus hintaa on mahdollista vielä korottaa. Toisaalta kilpailijoiden hinnat ja asiakkaiden maksukyky rajoittavat hinnan nostamista kovin korkealle. Yksi mahdollinen vaihtoehto olisi, että aloitustunnin veloitus olisi korkeampi. Ajomatkojen siirtymisiin kuluva aika kannattaa myös huomioida tarkasti hinnoitteluun, jotta saa omalle työajalle parempaa vastinetta.

6 Pohdinta

Yrittäjyys on aina kiinnostanut, joten opinnäytetyön aihe valikoitui oman mielenkiinnon pohjalta. Sairaanhoidajatutkimuksen myötä sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen on yksi mahdollinen ura vaihtoehto. Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyttä kotiin vietävien palveluiden näkökulmasta. Tavoitteena oli suunnitella kotiin vietäviä palveluita sairaanhoitajan yritystoimintana. Opinnäytetyö toteutettiin kehittämistyönä, jonka tehtävä on laatia realistien liiketoimintasuunnitelma omalle myöhemmin perustettavalle sosiaali- ja terveysalan yritykselle.

Tutkimusta tehdessä tulee ottaa huomioon monia eettisiä kysymyksiä. Eettisesti hyvä tutkimus edellyttää sitä, että hyvää tieteellistä käytäntöä noudatetaan koko tutkimusprosessin ajan. Hyvät toimintatavat noudattavat rehellisyyttä, huolellisuutta sekä tarkkuutta tutkimusta tehdessä. Tiedonhankinta-, tutkimus- ja arviointimenetelmät ovat eettisesti kestäviä. Ihmisarvon kunnioittaminen tulee olla tutkimuksessa lähtökohtana. Tutkimustyön kaikissa vaiheissa tulee välttää epärehellisyyttä. Plagiointi on kielletty, tuloksia ei kaunistella ja raportointi ei saa olla puutteellista ja harhaanjohtavaa. (Hirsijärvi 2008, 23-27.) Tutkimuksessa yritetään aina välttämään virheiden syntymistä ja kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan tutkimuksen luotettavuutta. Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta kohentaa tutkijan tarkka selostus tutkimuksen toteuttamisesta. (Hirsijärvi 2008, 226-227.) Reflektointia tulee tehdä läpi tutkimusprosessin. Tutkimuksen lähtökohtien, etenemisen sekä lopputuloksen arviointi on tärkeä osa kokonaisuutta. (Saarinen-Kauppinen & Puusiniikka 2006.)

Opinnäytetyöprosessin aikana opiskelija perehtyy aiheeseen hyvin ja noudattaa aina rehellistä, tarkkaa ja huolellista toimintatapaa sekä reflektoi ja arvioi tarkasti tekemistään. Työn luotettavuutta korostaa tietoperustassa käytetyt lähteet. Opinnäytetyöprosessin lopuksi analysoidaan, mitä on tehty, ja miten prosessi on käytännössä toteutunut.

Opinnäytetyö prosessi on antanut paljon uutta hyödyllistä tietoa sosiaali- ja terveysalan yrittäjyydestä. Liiketoimintasuunnitelman laatiminen vaati paljon pohdintaa ja ideointia oman liikeidean ympärillä. Tietoperusta antoi hyvän pohjan oman liiketoimintasuunnitelman laatimiseen. Liiketoimintasuunnitelma auttoi minua hahmottamaan yrityksentoimintaa ja kannattavuuslaskelmien avulla sain tietoa yritystoiminnan kannattavuudesta.

Lähteet

- Hesso, J. 2024. Hyvä liiketoimintasuunnitelma 2.0. 4., uudistettu painos. Turenki:Hansaprint Oy.
- Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.
- Holopainen, T. 2024.Yrityksen perustamisopas. 34., uudistettu painos. Turenki: Hansaprint Oy.
- Karvonen-Kälkjä, A., Soback, D. & Uusitalo, S. 2009. Minäkö hyvinvointialan yrittäjäksi? Ohjeita sosiaali- ja terveysalan yritystä suunnitteleville. 3., uudistettu painos. Kokkola: Kirjapaino Antti Välikangas Oy.
- Lähdeniemi, M., Teppo, U. & Raulo, A. 2023. Monimuotoinen sote-yrittäjyys. Jyväskylä: Punamusta Oy.
- Ottoson, M. & Parment, A. 2022. Allt du behöver veta för att starta och driva företag. Poland: Studentlitteratur AB.
- Peltomaa, P. & Grönvall, U. 2006. Sairaanhoidaja yrittäjänä. Helsinki: Gummerus Kirjapaino Oy.

Sähköiset lähteet

Aluehallintovirasto 2025. Lääkehoito. Viitattu 07.05.2025. <https://avi.fi/asioi/yritys-tai-yhteiso/ohjaus-ja-neuvonta/laakehoito>

Claesson, M. 2022. Sjuksköterskans ledarskap i det patientnära vårdandet av äldre personer i kommunens hemsjukvård. Viitattu 05.05.2025. <https://hb.diva-portal.org/smash/get/diva2:1698984/FULLTEXT01.pdf>

Finlex. Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöstä 564/1994. Viitattu 28.04.2025. [564/1994 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Finlex. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023. Viitattu 28.04.2025. [741/2023 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Finlex. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 559/1994. Viitattu 28.04.2025. [559/1994 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Finlex. Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. Viitattu 07.05.2025. [1301/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#)

Finlex. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 94/2022. Viitattu 07.05.2025. https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2022/94#crossHeading_3_OT2

Finlex. Terveydenhuoltolaki 1326/2010. Viitattu 07.05.2025. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2010/1326>

Innokylä. 2025. Palvelupolku. Viitattu 03.05.2025. <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/palvelupolku>

Itä-Uusimaa hyvinvointialue 2023. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelusetelisäätökirja. Viitattu 22.04.2025. [file:///C:/Users/35850/Downloads/Ita-Uudenmaan-hyvinvointialueen-palvelusetelisaantokirja_Yleinen-osa%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/35850/Downloads/Ita-Uudenmaan-hyvinvointialueen-palvelusetelisaantokirja_Yleinen-osa%20(2).pdf)

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo. 2025a. YEL-vakuutus. Viitattu 26.02.2025. <https://www.elo.fi/fi-fi/yritykset/yritykset/yel-vakuutus>

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo. 2025b. YEL-vakuutus vuonna 2025. Viitattu 26.02.2025. https://www.elo.fi/fi-fi/yritykset/yritykset/yel-2025?sc_camp=573AC6EC9C43449D8196149668AD269E&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAlPu9BhAjEiwA5NDSA0mor5wo4ScMgSkUldg6S87yDBldRlbnidkMPkQjKo76_GwWDVsYHRoCY5EQAvD_BwE

Korhonen, T., Siltanen, H., Hahtela, N. & Holopainen, A. 2018. Toteutuuko näyttöön perustuva toiminta Suomessa? Viitattu 17.03.2025. <https://hotus.fi/wp-content/uploads/2019/04/npt-raportti-digi-26-2-2018.pdf>

Pohjola Vakuutus Oy. 2025. Potilasvakuutus. Viitattu 27.02.2025. <https://www.op.fi/yritykset/vakuutukset/toiminnan-vakuutukset/potilasvakuutus>

Saarinen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV- Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 15.09.2024. https://www.fsd.tuni.fi/metelmaopetus/kvali/L3_3_3.html

Sairaanhoitajaliitto 2020. Sairaanhoitajien uudet työnkuvat- laatua tulevaisuuden sote-palveluihin. Viitattu 16.03.2025. <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2020/01/Laaja-vastuinen-sairaanhoitaja-muuttaa-sote-palveluita.pdf>

Sairaanhoitajaliitto 2024. Opiskele sairaanhoitajaksi. Viitattu 20.03.2025. <https://sairaanhoitajat.fi/ammatti-ja-osaaminen/opiskele-sairaanhoitajaksi/>

- Sanders, E. & Kingma, M. 2012. Handbook on Nurses creating opportunities as entrepreneurs and intrapreneurs. Viitattu 05.05.2025. https://www.icn.ch/sites/default/files/2023-06/2012_Handbook_entrepreneurial_practice_eng.pdf
- Silén-Lipponen, M. & Korhonen, T. 2020. Osaamisen ja arvioinnin yhtenäistäminen sairaanhoitajakoulutuksessa- YleSHarvointi-hanke. Viitattu 29.04.2025. [2020-5ylesharvointi.pdf](https://www.yle.fi/mediatiedote/2020-05-12/ylesharvointi-hanke)
- Simunaniemi, A., Taipale-Eräväla, K., Niinikoski, E. & Muhos M. 2018. Sosiaali- ja terveysalan yritysten liiketoiminnan kehittämisen itsearviointityökalu SOLKI. Oulun Yliopisto. Viitattu 22.03.2025. [file:///C:/Users/35850/Downloads/isbn978-952-62-1871-7%20\(2\).pdf](https://www.cdn.uo.fi/users/35850/downloads/isbn978-952-62-1871-7%20(2).pdf)
- Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto 2024. Sosiaali- ja terveyshuollon palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröinnit. Viitattu 04.12.2024. <https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/palveluntuottajien-ja-palveluyksikoiden-rekisteroinnit>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2024a. Kotihoito. Viitattu 12.09.2024. <https://stm.fi/kotihoito-kotipalvelut>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2024b. Palvelut ja etuudet iäkkäille. Viitattu 12.09.2024. <https://stm.fi/ikaantyneiden-palvelut>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2021:6. Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen. Viitattu 07.05.2025. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162847/STM_2021_6.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2023. Yksityiset sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajat. Viitattu 15.09.2024. <https://stm.fi/yksityiset-sotepalvelut>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2024:2. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation edellyttämä osaaminen. Viitattu 08.04.2025. [file:///C:/Users/35850/Downloads/STM_2024_2_rap.pdf](https://www.cdn.uo.fi/users/35850/downloads/STM_2024_2_rap.pdf)
- Sotetie. 2025. Sote-alan ammattilaisen jatkuvan oppimisen tiekartta. Viitattu 08.04.2025. <https://sotetie.fi/yhteiset-osaamiset/asiakastyoosaaminen/>
- Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2024. Raportti 5/2024. Kehittyvät iäkkäiden palvelut Suomessa. Vanhuspalvelujen tila- seurannan tuloksia 2023. Viitattu 10.03.2025. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/150082/URN_ISBN_978-952-408-324-9.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Työ- ja elinkeinoministeriö. TEM Toimialaraportit 2022:2. Sosiaali- ja terveyspalvelualan työvoima ja yrityskehitys. Viitattu 26.9.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163908/TEM_2022_2_T.pdf
- Työ- ja elinkeinoministeriö. TEM toimialaraportit 2023:2. Sote- palveluala Työvoima, yksityisen sektorin rooli ja kansainvälistyminen. Viitattu 09.12.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164805/TEM_2023_02_sote_toimiala.pdf
- Uusyrittäjäkeskus 2024. Perustamisopas aloittavalle yrittäjälle. Viitattu 03.10.2024. https://uusyrityskeskus.fi/wp-content/uploads/2024/02/Uusyrittäjäkeskus_Perustamisopas_alkavalle_yrittäjälle_2024-2.pdf
- Valtioneuvosto 2017. Uudistuva palvelukokonaisuus- kuntouttava kotihoito ja asiakaslähtöinen kotona asumisen tuki. Viitattu 14.12.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160245/68_Kuntouttavat%20toimintamallit%20iäkkäiden%20palveluissa_loppuraportti3010.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Vento, S. 2018. Yrittäjän vapaus hoivapalveluissa. Tutkimus hoivayrittäjien käytännöllisestä vapaudesta. Viitattu 12.04.2025. https://jyx.jyu.fi/jyx/Record/jyx_123456789_58542

Verohallinto 2019. Terveys- ja sairaanhoidon arvonlisäverotus. Viitattu 06.03.2025. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48270/terveyden--ja-sairaanhoidon-arvonlis%C3%A4verotus/>

Verohallinto 2023. Kirjanpito, tilikausi, verokausi. Viitattu 27.02.2025. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yritystoiminta/uusi-yritys/kirjanpito-tilikausi-verokausi/>

Verohallinto 2025. Kotitalousvähennys tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä sekä fysio- ja toimintaterapiasta. Viitattu 07.05.2025. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/81186/kotitalousv%C3%A4hennys-tavanomaisesta-kotitalous--hoiva--ja-hoitoty%C3%B6st%C3%A4-sek%C3%A4-fysio--ja-toimintaterapiasta/>

Yrittäjät 2024a. Liiketoimintasuunnitelma. Viitattu 15.09.2024. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/liiketoimintasuunnitelma/>

Yrittäjät 2024b. Mitä yrittäjyys on? Viitattu 22.05.2025. <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/mita-yrittajyys-on/>